

Dvignimo naše KLO

Danes, ko smo že v 4. letu graditve ljudske oblasti in v 2. letu graditve petletnega plana, lahko ugotovimo, da naši KLO-ji še vedno nimajo prave trdnosti. Ne smeli bi dovoliti, da so se v odbore ljudske oblasti vrinili elementi z željo, da jo od znotraj minirajo. Primerov za to imamo v našem OLO nešteto. Zavedamo se, da je od dela KLO-jev kot oblastvenih organov, preko katerih se danes izvajajo vsi ukrepi v interesu ljudskih množic, odvisev ves naš nadaljnji gospodarski, politični in kulturni razvoj. Če to premislimo, nam mora biti jasno, da nam je delo onih KLO-jev, v katerih še danes sedijo vaški mogotci, oportunisti ter nasprotniki naše nove sedanosti, ogromna zapreka in ovira na poti v socializem, katero pa moramo brezpogojno odstraniti.

Drži, da se je po zadnjih volitvah v precejšnji meri položaj izboljšal. Ne smemo pa si prikrivati resnice, da imamo še vedno veliko število KLO-jev, kjer je ostal položaj neizpremenjen, brez vidnega izboljšanja. Glavna krivda brez dvoma leži tudi na nezainteresiranosti volivcev, na nebudnosti odborov Osvobodilne fronte, kateri se niso pobrigali, da bi prišli v naše ljudske odbore mali zavedni ljudje, taki ljudje, ki danes na svojih hrbitih nosijo vso težo borbe za socializem, temveč so dopustili, da so prišli v nje elementi, nasprotni naši ljudski oblasti, nasprotni graditvi socializma, nasprotni interesom skupnosti.

Vrednost in kvaliteto vsakega posameznega KLO-ja se ocenjuje po njegovem delu, izvajanju raznih akcij, odkupov itd. Ni potrebno posebnega poudarja, v katero grupo bomo opredelili KLO Naraplje, kjer vsa prizadevanja niso mogla prebiti odbora iz njegovega spanja. Odbor dobesedno od predsednika navzdol ne dela ničesar ter ne izvršuje najosnovnejših nalog. Izgovori poedinih odbornikov tega odbora, da bi bilo vse bolje, če ne bi bilo tovarišic v odboru, so izraz nerazumevanja ter pobijanja že davno priborjenih naj-

osnovnejših pravic naše žene. Nepravilno je, da je iniciativo za razčiščenje takih primerov skorajda vedno potrebno podati od zgoraj, od OLO, ker vemo, da je v KLO-ju Naraplje dovoljno število pozitivnih, kateri bodo brez dvoma znali te gnile pojave odstraniti.

Dalje primer KLO Sobotinci, kjer je radi odhoda administratorke na knjigovodski tečaj delo KLO v celoti zaspalo. Tajnik tega odbora tov. Mikša se sploh ni zanimal za delo in naloge, tako da je bil OLO prisiljen sam izdelati plan odkupa goveje živine in plan odkupa belih žit, kar bo brez dvoma imelo neljube posledice. Iniciativa je zopet morala priti od zgoraj. Vprašujemo se, kaj so tu delali in mislili ostali odborniki KLO-ja, kaj je delal odbor OF — brez dvoma nič.

Nadalje se dogajajo primeri, da predvsem predsedniki in tajniki KLO-jev brez vsakih tehtnih razlogov pošiljajo pismene ostavke na OLO, kot da jih je Okrajni ljudski odbor na to mesto postavil ali dirigiral, ne pa da so jim volivci njihovega KLO-ja to mesto zaupali. To so primeri, iz katerih lahko izveličemo logičen zaključek, da ti ljudje že takrat, ko so bili kandidirani, niso bili pripravljene izvrševati nalog v interesu skupnosti, da so pri vsem tem imeli svoje osebne tendence, ter danes v izvrševanju nalog v ostrini borbe za izgradnjo socializma omahujejo.

Iz gornjega nujno sledi ter je v interesu skupnosti tudi nujno potrebno, da smo v našem delu skrajno budni, da nepretrgoma vodimo borbo za čistost in izgradnjo ljudske oblasti. Osnovne množice ljudstva, naši frontni odbori, sleherni odborniki KLO-ja na vasi in v mestu naj v bodoče posvetijo vso budnost delu KLO-ja, očistijo naj iste vseh protiljudskih elementov ter stremijo za tem, da bodo KLO-ji postali pravi nosilci ljudske oblasti ter prvoborci za izgradnjo socializma v naši deželi.

Kovačič Z.

Dve pijavki ljudstva

V območju krajevnega ljudskega odbora Gajevci se še vedno opažajo nekateri posamezniki, izkoriščevalci človeka, in to po večini sami večji posestniki, ki izkoriščajo delovno ljudstvo še danes.

Za primer vam navajam dve taki pijavki iz tega območja, in sicer: Rižnar Jožefa iz Gajevci, ki ima na stanovanju dve stranki. Ena tričlanska stranka ima zelo nehygienično urejeno kuhinjo in sobo. Za to nezdravo stanovanje pa zahteva ta pijavka, da mu stranka naredi letno 45 delovnih dni na polju.

Druga stranka, ki stanuje v isti hiši, mu mora narediti isto število delovnih dni, tako, da se ta vaški magnet okoristi z delovno silo na ta način, če odda neko nehygienično in zatohlo stanovanje ubogemu delavcu.

Prvemu enaka pijavka je tudi Rampfl Jožef iz Placarovc, kateri je precej velik posestnik, in ima hišo, v kateri sta na stanovanju dve stranki. Vsaka stranka mu mora letno opraviti po 48 delovnih dni. Poleg tega pa je še sin nekega najemnika, Stanko, stalno pri Rampflu in mu dela samo za hrano in obleko ter je kljub temu še vedno zelo slabo oblečen.

Taki in slični primeri se morajo enkrat za vselej odpraviti, ker ne smemo dopuščati, da bi take pijavke še nadalje izkoriščale. Takšni elementi kot sta Rižnar in Rampfl imajo še vedno v sebi duh izkoriščanja še iz predaprilske Jugoslavije. Zavedajta naj se, da stare Jugoslavije ni več in da za izkoriščevalce ljudstva v novi Jugoslaviji ni prostora.

Vsi ostali pa, ki mogoče delajo na isti način, naj se zavedajo, da bodo prej ali slej tudi razkrinkani, ako ne bodo spremenili svojega mišljenja in odnosa do delovnega človeka.

L. R.

Kulturni kotiček

Nekaj besed o dobri knjigi

Do te številke je bila v kulturni rubriki beseda le o odru, danes pa nekaj besed o knjigah.

Tudi knjiga služi, vzgoji, seveda, če je dobra. Z zadovoljstvom lahko vsak ugotovi, da so si naši ljudje že ustvarili svojo lastno mnenje, kaj in kakšna je dobra in koristna knjiga. V stari Jugoslaviji so razni cenzorji bedeli nad izdajanjem knjig. Na vse mogoče načine so si prizadevali, da ljudje ne bi prišla resnica. Revolucionarnosti v literaturi niso prenesli. Tolmačiti, zakaj je bilo tako, je nesmisel, ker vzroke za tako postopanje danes pri nas razumejo otroci. Bali so se, da bi ljudje spoznali, kaj je prav in kaj ni. »Spoznanje pa je velika reč«, tako nekako je napisal veliki Cankar.

Zato so bile knjižnice v preteklosti polne knjig, v katerih se je potvarjala resnica, zgodovina, znanost. Te knjižnice so bile polne solzavah in močno sentimentalnih zgodbic o denarnikih in siromašnih deklicah, nadalje polne različnih »Svetih kole-darjev«, ki so ljudi navajali k ponižnosti in hlapčevanju in vse polno drugega. Tako je bilo in mimo tega ne moremo iti. V preteklosti se je le s težavo obelodanila napredna knjiga. Tako knjigo je pot do čitatelja vodila skozi vsa mogoča kapitalistična in klerofašistična cedila.

Tudi danes je pri nas veliki »Cenzor« — ljudstvo. Tudi ta cenzor ne dopušča vsega, kar bi kdo hotel, najmanj pa to, da bi bile naše knjižnice polne raznih takih nekulturnosti, to pa zato, ker pri nas služi knjiga vzgoji človeka.

Umetnost mora biti resnična. Potvorb ne dopušča, ker kakorkoli potvorb, ni več umetnost.

Zaman bi haloškemu viničarju, ki

je sedaj v zadrugi in je gospodar med gospodarji zadrugi, z romanom dopovedovali, da mora zopet v hlapčevanje in pod peto veleposestniškega gospodarstva. Ta viničar takemu dopovedovanju ne bi verjel, čeprav bi to trditev iznesli še v tako lepi obliki, še v tako lepem romanu.

Viničar je namreč spoznal, da on brez nekdanjega gospoda zelo dobro izhaja, da pa se nekdanji veleposestnik v teh novih časih v času delovnih ljudi, v času graditve socializma kar ne mara in ne more znajti.

Knjige, ki bi zagovarjale in opravičevale izkoriščanje človeka po človeku, take knjige ne bi hotel nihče, noben delaven človek, ker je ne bi mogel sprejeti, ker ne bi bila resnična in prav radi tega brez vsake umetniške vrednosti.

Čas teme in zavajanj pa je pri nas tako v literaturi kakor povsod drugod minil. Da to drži, so dokaz poleg vsega drugega knjižnice, ki se snujejo povsod, kjer se po policah teh knjižnic nahajajo zdrave in napredne knjige, ki naj v naših pa tudi v najbolj zakotnih vaseh pomagajo v dograditvi socializma.

V tej rubriki bomo od časa do časa objavljali vse knjižne novitete. To pot omenjamo tri dela in sicer: Vere Panove »Sopotniki«, ki je za svoj roman dobila Stalinovo nagrado prve stopnje za leto 1946, potem Elmar Grinov roman »Veter od juga«. Pisatelj je po rodu Finec, za svoje delo pa je prejel Stalinovo nagrado prve stopnje za l. 1947. Kot tretjo noviteto pa priporočamo delo Vošnjak Mitje »Naša velika matura«. Pisatelj je Ptujčan in je v tem delu popisal življenje in delo mladine med narodno-osvobodilno borbo. D. P.

Kako delajo v Novi vasi

V novembru preteklega leta se je ustanovil Fizkulturni aktiv v Markovcih pri Ptuj, ki je štel 20 članov in članic. Toda to število je ostalo na žalost le na papirju, kajti dejansko je redno telovadbo obiskovalo le troje do pet telovadk. Vendar te niso klonile, pomagale so vztrajno nabirati novo članstvo. Posebno so se izkazale spomladi, ko so se pričele priprave za okrajni fizkulturni nastop. Tedaj se je nenadoma število rednih telovadcev dvignilo. Vsak večer so se po trudapolnem delu zbirali v telovadnici in vadili pozno v noč. Z železno voljo so se poleg obveznih prostih vaj naučili še dve lastni točki, ki sta istotako zahtevali mnogo požrtvovalnosti. Tako so se na dan okrajnega fizkulturnega nastopa izkazali kot najmarljivejši aktiv vsega okraja. Razen članskih prostih vaj so nastopile članice s simbolično vajo »Na oknu glej obrazek bled...« s petjem, ki jo je sestavila in umevala tovarišica Terezija Štrafela. Skupno s člani so v narodnih nošah zarajali domač ples ob spremljavi harmonike in klarineta. Pri pogledu na to pestro sliko si občutili gorlo in radost sproščenosti slovenskega kmeta. Za svoj trud so bili bogato poplačani z navdušenam ploskanjem, kar je bil dokaz prijetnega zadovoljstva.

Danes pa isti vneti telovadci skupno z vaščani in člani sindikata pomagajo pri izgradnji lastnega zadržnega doma. Pri zadnjem sestanku so sklenili, da se bodo udeležili udarniškega dela čim večkrat in to kolektivno. Obenem pa že pripravljajo nov program za otvoritev zadržnega doma. Vedo, da bodo z zadržnim domom mnogo pridobili, saj jim bo na razpolago razen dvorane tudi novo telovadišče ob njem. To bodo znali tem bolj ceniti, ker se spominjajo še nedavnih poti, ko so iskali primeren prostor za telovadišče. Na mladinskem tekmovalstvu so namreč bili nagrajeni z mrežo in žogo za odbojko. Po težkem in napornem dnevnem delu jim bo igra odbojka nudila mnogo zabave in sproščenosti. Na telovadišču bo tudi dovolj prostora za sestavljanje novih vaj in plesov, tako da se bo število petdeset članstva najmanj podvojilo ali potrojilo, da bo res množično zajelo ves mladi življenjski ter bo izpolnjeno geslo: »Fizkulturno delovnemu ljudstvu«.

Pionirji ptujskega okraja prvič v brigadi

Konec meseca avgusta je bila zaključena akcija prvih pionirskih delovnih brigad v Sloveniji. Glavna naloga teh brigad je bila nabiranje zdravilnih zelišč, iz katerih bo naša industrija izdelovala zdravila. Med ostalimi brigadami so tudi pionirji ptujskega in dravogradskega okraja formirali svojo pionirsko delovno brigado, ki je štela 78 pionirjev. Ta brigada je nabirala zdravilna zelišča v okolici Črne vasi pri Ljubljani.

V tritedenskem delu je brigada častno izpolnila vse naloge in se vrnila z velikimi uspehi, za kar je dobila od glavnega štaba PDB zasluženo priznanje in bila proglašena za udarno. Že pred tem pa je bila pohvaljena.

Vzgojni smoter je bil dosežen, kar dokazuje prekaljenost naših mladih brigadirjev, ki so pravilno razumeli važnost, namen in bistvo te za našo industrijo tako velike akcije. Poleg

nabiranja zdravilnih zelišč so naši pionirji našli v brigadnem življenju tudi ostale naloge, kot so n. pr.: kulturno-prosvetno delo (pevski zbor, dramsko skupino, recitacijska in folklorna skupina) in fizkultura. V vseh panogah so pokazali velike uspehe, ki predstavljajo za njih in tako za vso pionirsko organizacijo velike pridobitve. Svojo visoko zavest in predanost Komunistični partiji so pokazali pri pripravah tabornega ognja, ki je bil posvečen V. Kongresu KPJ.

Prosti čas ob nedeljah so posvetili izletom in obiskom kina. Najlepsi dogodek za pionirje je bil izlet na Reko, kjer so se nekateri prvič srečali z našim morjem.

V času 21dnevne akcije je brigada poleg deževnih dni in nedelj opravila 11 delovnih dni, to je skupno 2401 delovna ura. Dnevno je delala 3 ure. Nabrana količina zdravilnega zelišča,

t. j. preslice, je znašala 10.067 kg v surovem stanju. Pri tem je dosegla najboljšje rezultate 2. četa, ki je sama nabrala 3199 kg sveže preslice. Norma za vsakega posameznega pionirja je bila 20 kg sveže preslice v eni delovni uri. Kljub tako visoko odmerjeni količini je brigada dosegla in celo presešla normo, in sicer za do 70 odst. Procent izpolnjene norme v 2. četi je dosegel 227 odst. Tudi posamezni pionirji so prejeli zasluženo priznanje, tako, da je iz brigade izšlo 26 udarnikov in preko 40 pohvaljenih.

V teh, na videz skoraj nemogočih številkah, se zrcali širok delovni pollet in velik elan naših najmanjših borcev za plan in socializacijo naše dežele, kar je dokaz popolne predanosti naši močni partiji in tako vsemu našemu delovnemu ljudstvu.

Z borbenim ponosom korakajo tudi naši pionirji v vrstah borcev za socializem in boljše življenje v naši državi. Pri tem jih bo še naprej spremljal odločen pionirski pozdrav »Za domovino s Titom — naprej«!

Komandant I. Koroške udarne pionirske delavne brigade: Rebernak Franček

Svetovalec za naše kmete

Kako bomo očuvali krompir

Dve lastnosti sta najpoglavnejši, ki jih je treba imeti na umu pri pravilnem vskladiščenju krompirja. Gomolj krompirja je živa rastlina, a druga, svež prerez gomolja je odlična hranilna podlaga za razmnoževanje bakterij in plesni.

Krompir diha, zato naj bo skladišče zračno. Paziti pa moramo, da dihanje ni premočno, ker bi tako krompir trošil preveč škroba in prehitro izgubljal na teži. Pri dihanju nastaja tudi toplota, ki bo tem višja, čim več ga je na kupu. Če je dihanje premočno, se bo krompir na kupu v skladišču segrel, segrevanje pa ojača izhlapevanje vode, ki se na hladnejših mestih zgosta v kapljice, mi trdimo, da se krompir poti. Sprevelikim segrevanjem krompir prežgoad kalj, kar ima za posledico trošenje redilnih snovi. Semenski krompir slabi, a krompir, ki ga bomo rabili za hrano, bo zaradi izgube hranilnih snovi imel slabši okus.

Zato naj bo ureditev zimskega skladišča taka, da bo krompir pra-

vilno dihal (dovolj svežega zraka, suho, čisto pometeno, primerna nizka toplota, seveda ne sme zmrzovati — ne sme pa biti previsoka, da bi pričel kaliti, 2—8° C). Pri temperaturi nad 9° C kalj, pod 0° C zmrzuje (slab okus). Ako tak sladek krompir hranimo nekaj dni na toplem, izgubi sladek okus. Zmrzel krompir se bo izkoristil za izdelavo špirta.

Poleg osnovnih zahtev (suho, čisto, zračno) naj bo skladišče prebeljeno z apnenim beležem, tla posuta z apnenim prahom, razkuženo z žveplanjem. Žveplanje ubija glivice, ki so se vgnezdile v zidovih. Samo po sebi je umevno, da se po žveplanju prostor dobro prezrači. V zimskem skladišču ne sme biti sveže ranjen krompir, ker se le tu najlažje usedejo glivice (najnevarnejše je stisnjen, natolčen, ali ako hodimo po njem).

Na podlagi teh uvodnih besed bi prišli do teh praktičnih pravil:

1. Krompir naj se izkoplje takrat, ko je dozorel, t. j., čim se mu je cimma posušila;

2. če ga izkopljemo ob sončnem vremenu, ga ne smemo takoj vskla-

diščiti, nego ga je potrebno prej ohladiti;

3. Skopan ob vlažnem vremenu, ali iz vlažne zemlje, ga je treba dobro presušiti in očistiti zemlje;

4. predno ga vskladiščiš, ga pazljivo preberl in sortiraj po debelosti;

5. pri prevozu, nakladanju, izkladanju skrbno pazi, da ga ne poškoduješ;

6. v skladišču ne sme ležati na golih tleh (na deski, suhi slami, koruznici);

7. kup krompirja v skladišču naj ne bo previsok, ker bi gornji sloji premočno pritiskali na spodnje;

8. z deskami moramo ločiti kupe krompirja od sten skladišča;

9. kontrolirati je treba toploto v skladišču;

10. zračiti skladišče, ako čutiš v njem zatohel zrak ali ako čutiš vonj po gnilobi, je treba krompir prebrati in odstraniti vse pokvarjene gomolje;

11. okna naj bi bila obrnjena proti severu. Ni dobro, da prihaja svetloba direktno v skladišče. Vso zimo krompir sploh ne rabi svetlobe. Šele na pomlad, ko začne kaliti, se odpro okna in pusti v klet čim več neposredne toplote, svetlobe.

12. Če nimamo primernih kleti, da bi vanje spravili krompir, ga spravimo v zasipnico. Držimo se pravila: boljše je dobra zasipnica kot slaba klet. V zasipnici zlagamo krompir v prizmi podobnem kupu ali v obliki slamnatih streh. Kup v zasipnici mora biti širok do 1.90 cm in visok do 1 m. Zasipnica naj ne bo jamica. Krompir zlagamo na gladko površino zemlje na suho slamo. Površinski del kupa obložimo vsaj z 10 cm debelo odejo slame in sicer tako, da ima smer vrha proti zemlji. V tej smeri odtoka voda. Slamnati krov pokrije-mo z 20 cm debelo plastjo zemlje. Če je zemlja lahka ali je plast tanka in bi utegnili krompir zmrzniti, obložimo zemljo še s slojem slame ali kakim drugim primernim materialom tega ponovno z 80 cm debelo plastjo zemlje. Posebno s krovom zasipnice vgradimo ventilacijo z zvikom slame, ki bo omogočila kroženje plinov pri delovanju krompirja.

Okrog zasipnice skopljemo plitek jarek za odtok vode.

Evo — to naj bi bila v najglavnejšem navodila, katerih naj se vsak kmetovalec posluži pri spravljanju krompirja.

Ing. Zorec Egon

Navodila za teden gozdarstva

Vzporedno s tekočimi nalogami, ki jih imajo KLO-ji, je ena izmed zelo važnih nalog izpolnitev plana v gozdarstvu.

Mnogi krajevni LO so plan sečnje, izvoz lesa iz gozdov na skladišča in žage dosegli že v prvem gozdarskem tednu, dočim nekateri LO niso pokazali v tem pogledu nobenega razumevanja.

Da bo ta akcija čim uspešnejša, je treba storiti sledeče:

1. Gozdni posestniki, ki imajo obvezno oddajo lesa, morajo posekati les in izdelati v odgovarjajoče sortimente, v gozdu posekani in pripravljene les izvoziti iz gozda na skladišča, avtoceste, žage in žel. postaje. Zaradi prevzema lesa je stopiti v stik s KZ in OZKZ lesnim odsekom.

2. Posestniki, ki še niso posekali lesa za obvezno oddajo, naj ga posekajo v tednu gozdarstva.

3. Gozdove, ki so poškodovani po snegu in vetru ali mogoče napadeni po lubadarju in ostalem gozdnem mrčesu, je treba očistiti.

Posebej opozarjamo KLO, ki so s produkcijo lesa pod planom, da vložijo vse sile za dosego čim večjega uspeha.